

1857

2. Beh. af Forsl. t. Finantslov for Finantsaaret 1879—80.

1858

paa hvilken Maade de anvendes. Jeg skal dernæst gjøre opmærksom paa, at den sidste ærede Læser rimeligvis har misforstaaet, hvad den ærede Minister sagde, thi den ærede Minister sagde kun, at det Tilsyn, som skulde føres, skulde være af den Art, som er ført i de sidste Aar af de nuværende Tilsynsmænd. Dertil vil jeg sige, at, hvis det Tilsyn ikke var blevet ført, havde vi jo ikke haft den Beretning, som den ærede Ordfører for Flertallet (Berg) roste saameget, og som gav os Alle, der ikke kendte disse Sager nærmere, Kundskab til, hvad der foregaar paa disse Skoler. Der kan være en Enkelt, der lever under et vist Tryk af Misforstaaelse af, hvad der er præsteret fra denne Mands Side, men det almindelige Indtryk af dem, som ikke ere videre interesserede i Sagen, er det, som blev udtalt baade af den ærede Ordfører for Flertallet og af den ærede Ordfører for Mindretallet her i Salen. Jeg skal ikke opholde mig længe derved, men det forekommer mig dog virkelig at være Synd mod en saa ny Institution som Folkehøjskolerne, om man rent vilde unlade at bevilge denne Sum, blot fordi Staten vil føre et meget moderat og ikke indgribende Tilsyn dermed. — Dernæst er der et Forslag under Nr. 71 om Docent Brynjulffson, som jeg vil omtale. Der vil jeg kun sige, at denne Mands Stilling er bleven betegnet som noget ekstraordinær. Denne Mand er jo fra 1870 ansat til at skulle holde ekstraordinære Forelæsninger mod et Honorar. Af denne Konto 7, som jo er den Konto, der er indført ved Universitetets Normalbudget fra 1844, skulde dels Udgifterne udredes til de ekstraordinære Docenter og dels Honorarer for Forelæsningerne og til andre videnskabelige Diemed. Altsaa, her er egentlig ikke noget Abnormt i den Stilling, han indtager. Dette vil jeg blot bemærke i Anledning af den ærede Ordførers Tvivl og hans Spørgsmaal om, hvorfor denne Mands Stilling var saaledes. — Jeg har kun to Punkter tilbage, som jeg nødes til at gjøre et Par Bemærkninger om. Der er talt saameget om det ene af dem, og jeg skal derfor fatte mig i stor Korthed. Det angaar, hvad der er passeret ved Universitetet i Anledning af Festen. Saavidt jeg veed, har der ikke foreligget noget Officielt herom, førend man fik den Bæfted, som nu fremkom gennem Udvalgets Betænkning. Jeg har nok set, at nogle Blade med hæsblesende Sver have skyndt sig den næste Morgen at bekjendtgjøre, hvad der var foregaaet i Universitetslæreres Plenarforsamling og i Konfistorium. Derimod tror jeg ikke, at der har foreligget no-

get Officielt før den nævnte Tid, og hvis altsaa hele denne Al, denne Hast fra Bladenes Side havde været sparet, havde vi ogsaa været sparet for al den vidtløftige Strid, der har været i Landet i den Anledning, og de Meninger, der have været om, hvad der kunde være skadeligt og gavnligt for Landet, om det var en Demonstration, eller det ikke var en Demonstration. Det synes jeg, man maa lægge Mærke til, naar man vilde give en retfærdig Bedømmelse af, hvad der er sket. — Der er nu kun et Punkt tilbage, jeg vil omtale, nemlig Afbetalingen af Theatrets Gjæld til Sorø Akademi. Den ærede Minister troede, at man maasse ved at negte denne Tilbagebetaling havde for Die, at man vilde vende tilbage til den tidligere Tilstand, hvor Theatret stod som en særskilt Anstalt med Statsstøtte, men det maa vistnok være en Feiltagelse af den ærede Minister, han maa ikke have lagt Mærke til, hvad der læstes i Betænkningen under Nr. 79, thi der staar en 3—4 Linier, som jeg med den ærede Formands Tilladelse skal læse op. Der staar nemlig: „Udvalget finder det urigtigt, at Theaterbudgettet, efterat det nu ved den ifforetagne Forandring i sin Helhed er en Del af Finantslovens aarlige Bevilling, er beregnet paa at gjælde for et fra Finantsaaret forskjelligt Lidsrum. Da Ministeren imidlertid har lovet at affatte Budgettet for Finantsaaret 1880—81 i Henhold til denne Betragtning, stiller man intet Forslag.“ Man gaar altsaa nu netop ud paa at slaa det fast, at det vedblivende skal være Staten, der driver Theatret, og altsaa kan det ikke være Meningen, som den ærede Minister troede, at man havde isinde at vende tilbage til den tidligere Tilstand. Jeg har iøvrigt fremdraget dette, fordi jeg ikke vil være med at foreslaa, at denne Tilbagebetaling ikke skulde finde Sted under de Forhold, hvor man netop slaaer fast, at den nuværende Tilstand skal bevares; thi det er ikke Andet end at tage af den ene Løbise i Statsklassen og lægge det over i den anden, og det er Noget, som jeg er absolut imod. Naar jeg iøvrigt har en større Interesse for dette Punkt, ligger det deri, at det forekommer mig, at det under de nuværende økonomiske Forhold er meget nyttigere for Landet at tage denne Sum bort fra den overskyldte Statsklasses Reservecfond og Beholdning og lægge det over til denne Institution, saalænge vi nu overhovedet skulle have den Slags separate Fonds. Da det er sagt, at disse 1,270,000 Kr. skulle anvendes til Udlaan i faste